

Autor scenariusza: Bożena Błondarczyk

Scenariusz **lekcji wychowawczej** dla gimnazjum (2 godz. lekcyjne)

Wstęp:

Pragnę państwu zaprezentować zestaw ćwiczeń, które pozwalają zrozumieć na czym polega proces uczenia się i szybszego zapamiętywania. Skuteczność tych ćwiczeń sprawdziłam na własnej osobie, na swoim dziecku oraz na uczniach. Efekty były imponujące.

Temat: **Jak uczyć się skuteczniej?**

Cel ogólny lekcji: zaprezentowanie uczniom technik szybkiego uczenia się i zapamiętywania

Cele operacyjne - uczeń:

- zna techniki szybkiego zapamiętywania,
- stosuje je w procesie uczenia się.

Formy pracy uczniów:

Praca z całą klasą, praca indywidualna.

Metody i techniki:

Podająca -elementy pogadanki,
Praktyczna – ćwiczenia.

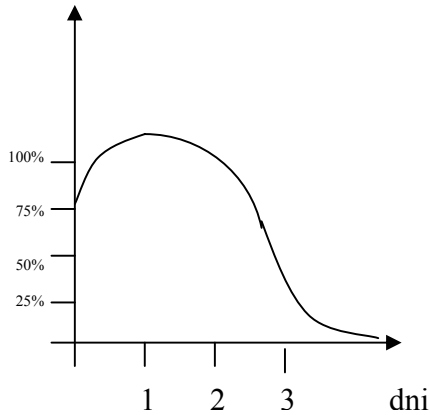
Pomoce dydaktyczne:

Kartki papieru, długopisy.

I. Wprowadzenie

a) Rola lewej i prawej półkuli mózgowej w procesie uczenia się i zapamiętywania. *Nauczyciel omawia Zał. 1.*

b) Proces zapamiętywania.

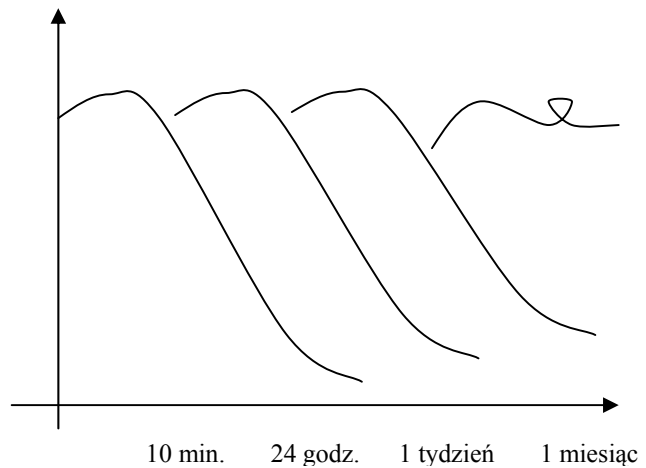

Utrwalanie, powtarzanie:

- 1) po 1 godzinie od zakończenia nauki przez 10-15 min.
- 2) po 24 godzinach,
- 3) po tygodniu,
- 4) po miesiącu (pamięć stała),
- 5) po 6 miesiącach (pamięć twórcza).

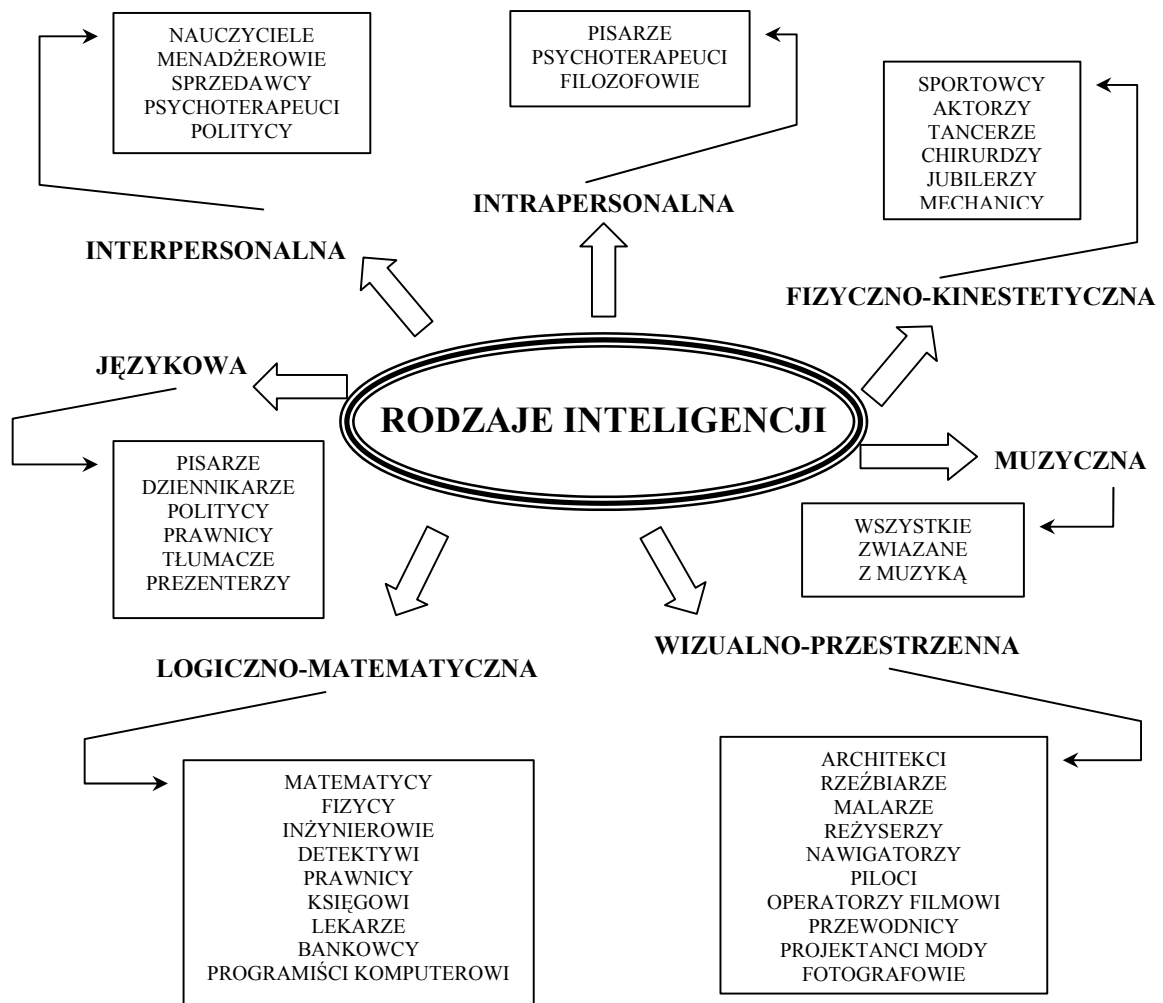
Czynniki sprzyjające zapamiętywaniu:

- 1) zaangażowanie,
- 2) ruch,
- 3) kolor,
- 4) wyobraźnia,
- 5) skojarzenia,
- 6) atmosfera.

OBRAZ + AKCJA = PAMIĘĆ

c) Rodzaje inteligencji wg Howarda Gardnera.

II. Ćwiczenia

(rozwijające różne rodzaje inteligencji oraz ułatwiające zapamiętywanie).

Ćwiczenie1

Pozytywne nastawienie:

- rozwija inteligencję lingwistyczną,
- rozwija inteligencję interpersonalną.

Uczestnicy piszą swoje imię, a następnie do pierwszych liter dopisują wyrazy, które opisują ich samych np.:

B ywam
O kropna
Ż eby
E fektywnie
N auczyć
A rytmetryki

Następnie dokonują prezentacji.

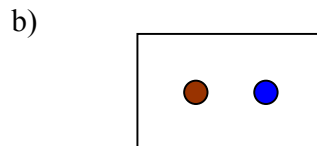
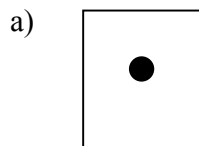
Ćwiczenie2

Ćwiczenie koncentracji uwagi.

Uwidacznia się dominacja półkul mózgowych.

Przygotowane kartki tak jak poniżej wieszamy na tablicy lub ścianie nieco powyżej linii wzroku uczniów.

- a) *Ćwiczenie polega na koncentrowaniu uwagi na danym punkcie, tak długo aż wokół niego zobaczymy żółtą obwódkę - świadczy to o równomiernej pracy obu półkul mózgowych. Jeśli jest ona przesunięta na lewą lub prawą stronę wskazuje na dominację jednej z półkul.*
- b) *W tej wersji przy dokładnie wykonanym ćwiczeniu powinniśmy zobaczyć trzecią kropkę pomiędzy dwiema narysowanymi.*

Ćwiczenie 3

Ćwiczenie ułatwiające zapamiętywanie *Mnemotechniki*

Ćwiczenie 4

Układanie zdań lub całych historyjek daje możliwość zapamiętywania wyrazów np.:

- w nauce ortografii,
- przy zapamiętywaniu nazw w zadanej kolejności.

a) układanie zdań:

- 1) *zapamiętaj miejsca trzech pierwszych olimpiad*
ATENY - PARYZ – ST. LOUIS

„Atena pojechała do Paryża aby spotkać tam Luisa”.

- 2) *reguła ortograficzna –po spółgłoskach l ,ł, m, n, r piszemy ż*

„Ładny motyl lata nad różą”

b) Aby zapamiętać te zdania uczestnicy losowo wcielając się w pewne osoby lub sytuacje, czytają te zdania np.: jako wojskowy,
jako staruszka.

Ćwiczenie 5

Zapamiętywanie poprzez skojarzenia i wyobraźnię np.:
znaki mniejszości i większości „<”, „>” można porównać z paszczą krokodyla lub dziobem.

Ćwiczenie 6

Twórcze myślenie – rozwija inteligencję lingwistyczną.

Uczestnicy mają podane pierwsze i ostatnie zdanie opowiadania, które muszą rozwinąć zadaną liczbą zdań np.:

pierwsze zdanie „Paweł jest znajomym Grzegorza”.

uzupełnij 8 zdaniami

ostatnie zdanie „W kinie grają ciekawy film”.

Ćwiczenie 7

Ćwiczenie na poszerzenie pola widzenia, rozwija inteligencje matematyczną i przy okazji pokazuje zasadność podnoszenia trudności stawianych sobie zadań, celów.

Uczestnicy zaczynają zabawę z trzema kostkami do gry, wyrzucają je na stół i szybko zakrywają dłonią. Następnie podają sumę wyrzuconych oczek. Sukcesywnie zwiększamy liczbę kostek. Jeśli napotkamy trudności nie należy rezygnować lecz przeciwnie dołożyć następną kostkę, wykonać ćwiczenie kilkakrotnie i wrócić do poprzedniego stanu.

III. Podsumowanie

Należy zwrócić uwagę na fakt, iż w naszej pamięci na długo pozostają wydarzenia, które dostarczyły nam wielu przyjemnych wrażeń. Dlatego wszystko, co chcemy zapamiętać warto wzbogacić odrobiną humoru lub żartu. Nie żałujmy go uczniom.

Bibliografia:

- R. Fisher *Uczymy, jak się uczyć*, WSiP, Warszawa 2003
- R. I. Arends *Uczymy się nauczać* WSiP, Warszawa 2002
- U. Dudziak *Wychowanie w klasie szkolnej*, WSiP, Warszawa 2003
- K.Gozdek-Michaelis *Rozwiń swój genialny umysł*, Warszawa 1997
- Ch.Galloway *Psychologia uczenia się i nauczania*, PWN Warszawa 1988
- D.Gmosińska *Czytam, rozumiem, wiem* RES POLONA
- Materiały z kursu *Jak uczyć się i nauczać skuteczniej* WODN Łódź 2003

Zał. 1

PÓŁKULA LEWA	PÓŁKULA PRAWA
<i>Logiczna</i>	<i>Intuicyjna</i>
Kontroluje prawą część ciała.	Kontroluje lewą część ciała.
Analizuje.	Syntetyzuje.
Reaguje na instrukcje ustne i wyjaśnienia.	Reaguje na instrukcje symboliczne, na demonstrowanie i ilustrowanie.
Zwraca uwagę na różnice.	Zwraca uwagę na podobieństwa.
Myśli sekwencyjnie.	Myśli o wielu rzeczach jednocześnie.
Planuje, tworzy struktury.	Działa elastycznie i spontanicznie.
W myśleniu i zapamiętywaniu posługuje się głównie słowami.	W myśleniu i zapamiętywaniu posługuje się głównie wyobrażeniami.
Pamięta nazwiska.	Pamięta twarze.
Preferuje mówienie i pisanie.	Preferuje rysowanie i manipulowanie przedmiotami.
Lepiej reaguje na bodźce słuchowe i wzrokowe.	Lepiej reaguje na bodźce kinetyczne (ruch, działanie).
W czytaniu odpowiada za rozpoznawanie liter, wyrazów, zdań.	W czytaniu odpowiada za zrozumienie, rytm, płynność.
Rozpoznaje druk.	Odpowiada za pismo.
W muzyce odpowiada za rozpoznawanie nut, uderzenie, tempo.	W muzyce odpowiada za rytm, płynność, obraz, emocje.
Ukierunkowana na przyszłość.	Ukierunkowana na chwilę obecną.
Kontroluje uczucia.	Bardziej swobodna w zakresie uczuć.
Preferuje logiczne rozwiązywanie problemów.	Preferuje intuicyjne rozwiązywanie problemów.
Preferuje testy wyboru.	Preferuje otwarte pytania.
Rzadko używa metafor i analogii.	Często posługuje się metaforami i analogiami.